

KẾ HOẠCH
Xoá mù chữ đến năm 2020 thành phố Hà Nội

Thực hiện Quyết định số 692/QĐ-TTg, ngày 04 tháng 5 năm 2013 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án “Xoá mù chữ đến năm 2020”; căn cứ thực tiễn công tác chống mù chữ và nhằm nâng cao chất lượng công tác chống mù chữ trên địa bàn thành phố Hà Nội, Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội ban hành Kế hoạch xoá mù chữ đến năm 2020 như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu đến năm 2015

- Tỷ lệ người biết chữ độ tuổi 15- 60 tuổi đạt 99%; trong đó độ tuổi 15 - 35 tuổi tỷ lệ người biết chữ đạt 100%.
- Có 90% số người mới biết chữ tiếp tục tham gia học tập với nhiều hình thức khác nhau nhằm củng cố vững chắc kết quả biết chữ.
- Có 100% quận, huyện, thị xã và 99,7% đơn vị cấp xã đạt chuẩn chống mù chữ giai đoạn 2013 - 2015.

2. Mục tiêu đến năm 2020

- Tỷ lệ người biết chữ độ tuổi 15 - 60 tuổi đạt 99,5%. Trong đó tỷ lệ người biết chữ độ tuổi 15 - 35 tuổi đạt 100%.
- Có 95% số người mới biết chữ tiếp tục tham gia học tập với nhiều hình thức khác nhau nhằm củng cố vững chắc kết quả biết chữ.
- Có 100% quận, huyện, thị xã và 100 % đơn vị cấp xã đạt chuẩn chống mù chữ giai đoạn 2015 - 2020.

II. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU

1. Nâng cao nhận thức về công tác chống mù chữ

- a) Tổ chức tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng từ thành phố đến quận, huyện, thị xã, xã, phường, thị trấn, thôn, xóm, tổ dân phố để các cấp, các ngành và người dân nhận thức rõ vị trí, tầm quan trọng của việc biết chữ và sự thiệt thòi của người không biết chữ đối với sự phát triển của cá nhân, gia đình và cộng đồng.

b) Biên soạn, in ấn, phát hành các tài liệu tuyên truyền về công tác chống mù chữ (sách mỏng, tờ gấp, áp phích, băng rôn...). Thực hiện lồng ghép các hình thức và phương tiện truyền thông khác nhau như: Xuất bản phẩm, băng hình; thông qua Đài Phát thanh - Truyền hình và các Báo của Hà Nội, đài phát thanh quận, huyện, thị xã, đài truyền thanh xã, phường, thị trấn; tạo điều kiện cho cán bộ và tình nguyện viên tuyên truyền, vận động trực tiếp tới các gia đình và cá nhân; các tổ chức xã hội, tổ chức xã hội nghề nghiệp tham gia tuyên truyền thực hiện chống mù chữ và phổ cập các cấp.

c) Gắn kết tuyên truyền chống mù chữ với việc xây dựng xã hội học tập, gia đình hiếu học, dòng họ khuyến học, phong trào xây dựng nông thôn mới và các phong trào thi đua của địa phương.

d) Hàng năm tổ chức tuyên dương, khen thưởng các tập thể và cá nhân có nhiều thành tích trong công tác chống mù chữ. Kịp thời nhân rộng gương các tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến trên các phương tiện thông tin đại chúng để khuyến khích động viên và phát triển phong trào.

2. Đổi mới công tác quản lý, tổ chức lớp học xóa mù chữ phù hợp với các nhóm đối tượng

a) Hàng năm củng cố, kiện toàn và nâng cao năng lực hoạt động của Ban Chỉ đạo phổ cập giáo dục - chống mù chữ các cấp, tạo sự phối hợp chặt chẽ giữa ngành giáo dục với các ngành, các tổ chức có liên quan trong công tác chống mù chữ. Đối với các quận, huyện còn nhiều người mù chữ cần có kế hoạch và chỉ tiêu phấn đấu cụ thể nhằm hạ thấp tỷ lệ người mù chữ trong độ tuổi.

Ban Chỉ đạo các quận, huyện, thị xã có kế hoạch phân công trách nhiệm và tạo điều kiện thuận lợi giúp đỡ, hỗ trợ cho những xã, phường, thị trấn còn nhiều người mù chữ, đưa ra các giải pháp hiệu quả để nâng cao tỷ lệ người biết chữ.

b) Tổ chức nghiêm túc công tác điều tra cơ bản, đảm bảo số liệu chính xác người mù chữ (không bỏ sót) trên cơ sở đó có kế hoạch cụ thể xóa mù chữ cho từng đơn vị cấp huyện, cấp xã. Phân công cán bộ chủ chốt của các xã, phường, thị trấn phụ trách việc vận động từng người mù chữ ra lớp học.

c) Trên cơ sở kết quả điều tra cơ bản và danh sách người chưa biết chữ các xã, phường, thị trấn xây dựng kế hoạch và phối hợp với ngành giáo dục địa phương tổ chức các lớp học xóa mù chữ phù hợp với điều kiện, đặc điểm tình hình của từng địa bàn dân cư. Quan tâm tổ chức các lớp xoá mù chữ phù hợp với tập quán sinh hoạt của đồng bào dân tộc thiểu số, phù hợp với người khiếm thị, khiếm thính, tạo điều kiện thuận lợi cho các đối tượng này được học tập và hòa nhập cộng đồng.

d) Ban Chỉ đạo phổ cập - chống mù chữ các cấp xây dựng quy trình kiểm tra, đánh giá, công nhận đạt chuẩn chống mù chữ đảm bảo khách quan, chính

xác. Hàng năm tiến hành kiểm tra, đánh giá, công nhận địa phương đạt chuẩn xóa mù chữ theo quy định.

d) Xây dựng hệ thống thông tin quản lý dữ liệu về công tác phổ cập giáo dục - chống mù chữ theo chương trình thống nhất của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

e) Xây dựng định mức chi ngân sách cho công tác xóa mù chữ (đặc biệt là các lớp xóa mù chữ tại các trung tâm giáo dục thường xuyên, trung tâm học tập cộng đồng). Tăng cường giáo viên chuyên trách xóa mù chữ cho các xã có điều kiện kinh tế đặc biệt khó khăn.

3. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, giáo viên tham gia công tác chống mù chữ

a) Thực hiện tốt Kế hoạch 111/KH-UBND, ngày 19/9/2011 của UBND thành phố Hà Nội về xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ giáo viên, cán bộ quản lý Thủ đô đến năm 2015. Rà soát đội ngũ cán bộ, giáo viên tham gia làm công tác xoá mù chữ hiện có; trên cơ sở kết quả rà soát, bố trí đủ đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên tham gia làm công tác xoá mù chữ.

b) Thường xuyên tổ chức bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, giáo viên trong và ngoài ngành giáo dục tham gia dạy xóa mù chữ.

c) Quan tâm bồi dưỡng phương pháp dạy xoá mù chữ cho giáo viên tiểu học, trung học cơ sở, giáo dục thường xuyên, trung tâm học tập cộng đồng. Bồi dưỡng phương pháp, kỹ năng giáo dục hòa nhập cho giáo viên dạy xóa mù chữ cho người khuyết tật.

d) Bồi dưỡng tiếng dân tộc thiểu số, văn hóa, phong tục tập quán của các dân tộc thiểu số cho giáo viên và cán bộ làm công tác xoá mù chữ cho người dân tộc thiểu số ở những xã có đồng bào dân tộc thiểu số.

đ) Xây dựng chính sách hợp lý và bảo đảm nguồn lực để thực hiện đầy đủ chính sách cho đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý phục vụ công tác xoá mù chữ. Quan tâm chính sách hỗ trợ đối với những người không hưởng lương từ ngân sách nhà nước tham gia dạy xóa mù chữ.

4. Xây dựng chương trình, tài liệu xóa mù chữ phù hợp với các nhóm đối tượng

a) Triển khai thực hiện chương trình xoá mù chữ, giáo dục tiếp tục sau khi biết chữ theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Đổi mới Chương trình xoá mù chữ và giáo dục tiếp tục sau khi biết chữ phù hợp với chương trình phổ thông sau năm 2015. Cụ thể hóa chương trình phù hợp với các vùng miền, các nhóm đối tượng tham gia học chương trình xoá mù chữ.

b) Trên cơ sở nội dung, chương trình theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, biên soạn các tài liệu hướng dẫn dạy và học xóa mù chữ phù hợp với

nhóm đối tượng người học: Người khuyết tật, người dân tộc thiểu số, người có hoàn cảnh khó khăn, người nhiều tuổi...

c) Biên soạn học liệu nghe nhìn và tăng cường đầu tư, ứng dụng các phương tiện công nghệ thông tin truyền thông hỗ trợ dạy, học xóa mù chữ.

5. Củng cố bền vững kết quả chống mù chữ, hạn chế mù chữ trở lại

a) Đẩy mạnh và nâng cao chất lượng hoạt động của các trung tâm học tập cộng đồng xã, phường, thị trấn. Tăng cường tổ chức các lớp học chuyên đề về y tế, văn hóa, kỹ thuật chăn nuôi, trồng trọt,... tại các trung tâm học tập cộng đồng nhằm củng cố kết quả biết chữ, hạn chế mù chữ trở lại (tái mù chữ).

Thường xuyên nắm chắc số lượng người theo học các lớp xoá mù chữ hàng năm, từ đó tổ chức các hoạt động đa dạng, phù hợp với đối tượng, nhằm khuyến khích họ tham gia các hoạt động và theo học các lớp học sau xoá mù chữ.

b) Biên soạn tài liệu chuyên đề theo Chương trình giáo dục đáp ứng yêu cầu người học, cập nhật kiến thức, kỹ năng, chuyển giao công nghệ nhằm giúp người mới biết chữ có tài liệu đọc hấp dẫn, thiết thực, trên cơ sở đó, duy trì, củng cố kết quả xóa mù chữ, đồng thời áp dụng những kiến thức vào thực tế cuộc sống, sản xuất.

c) Tăng cường hoạt động của các thư viện xã; tổ chức mô hình thư viện di động đến tận thôn, xóm để phục vụ người dân ở các vùng khó khăn.

d) Trên cơ sở thực tế địa phương, tổ chức các lớp học nghề truyền thống, nghề ngắn hạn cho những người mới biết chữ, giúp người học có việc làm, góp phần ổn định cuộc sống.

6. Đẩy mạnh xã hội hóa công tác xóa mù chữ

a) Các địa phương căn cứ vào tình hình đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên từ đó có kế hoạch huy động giáo viên các trường tiểu học, cán bộ hưu trí, các hội viên, đoàn viên các hội, đoàn thể, đặc biệt là Hội Khuyến học, Hội Liên hiệp Phụ nữ, Hội Nông dân các cấp tham gia công tác chống mù chữ và tổ chức các lớp dạy xóa mù chữ. Đẩy mạnh hoạt động tình nguyện dạy xóa mù chữ của tổ chức Đoàn thanh niên.

b) Huy động các doanh nghiệp, các nhà hảo tâm đóng góp kinh phí, sách, vở hỗ trợ cho người dạy, người học xóa mù chữ.

7. Hợp tác quốc tế

a) Tranh thủ sự hỗ trợ của các tổ chức quốc tế về công tác chống mù chữ, tiếp thu có chọn lọc các phương pháp xóa mù chữ hiện đại.

b) Tham gia hội thảo, nghiên cứu học tập kinh nghiệm về công tác chống mù chữ tại một số nước có nhiều kinh nghiệm.

III. KINH PHÍ

- Kinh phí của Kế hoạch chủ yếu từ nguồn kinh phí Chương trình mục tiêu quốc gia giáo dục và đào tạo. Việc quản lý và sử dụng kinh phí được thực hiện theo qui định hiện hành.

- Huy động thêm nguồn lực của các tổ chức trong và ngoài nước, hỗ trợ từ các doanh nghiệp, cá nhân và cộng đồng để bổ sung cho việc thực hiện kế hoạch. Việc quản lý và sử dụng kinh phí được thực hiện theo qui định hiện hành.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Trách nhiệm của các Sở, ban, ngành thành phố

a) Sở Giáo dục và Đào tạo:

- Là cơ quan thường trực giúp Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố tổ chức, hướng dẫn các ngành thực hiện kế hoạch, xây dựng các văn bản hướng dẫn các quận, huyện, thị xã thực hiện công tác chống mù chữ trên địa bàn thành phố.

- Chủ trì phối hợp với các tổ chức, đoàn thể xây dựng các chương trình phối hợp hành động để triển khai thực hiện công tác chống mù chữ phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của cơ quan, đơn vị.

- Chủ trì thực hiện triển khai công tác điều tra, thống kê, cập nhật số liệu, duy trì hoạt động của hệ thống thông tin quản lý dữ liệu phổ cập giáo dục, xóa mù chữ của thành phố.

- Chủ trì, phối hợp với Sở Tài chính xây dựng định mức chi ngân sách cho công tác chống mù chữ của thành phố.

- Chủ trì, phối hợp với Sở Tài chính hướng dẫn các quận, huyện, thị xã thực hiện chế độ chính sách hỗ trợ người dạy và học xóa mù chữ khi Bộ Giáo dục và Đào tạo - Bộ Tài chính ban hành qui định chế độ chính sách; tổng hợp đề xuất bố trí nguồn ngân sách hàng năm báo cáo Ủy ban nhân dân thành phố.

- Chủ trì phối hợp với các Sở, ban, ngành, đoàn thể liên quan tổ chức đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho cán bộ, giáo viên dạy xoá mù chữ.

- Chủ trì biên soạn tài liệu tuyên truyền về công tác chống mù chữ.

- Kiểm tra, giám sát tổng hợp tình hình thực hiện kế hoạch, định kỳ 6 tháng, hàng năm tổng hợp báo cáo UBND thành phố, Bộ Giáo dục và Đào tạo.

b) Sở Tài chính:

Chủ trì, phối hợp với các Sở, ngành có liên quan, kiểm tra, giám sát, hướng dẫn việc quản lý, sử dụng và thanh quyết toán nguồn kinh phí theo đúng qui định hiện hành.

c) Sở Kế hoạch và Đầu tư:

Chủ trì, phối hợp với các Sở, ngành phân bổ nguồn kinh phí Chương trình mục tiêu quốc gia cho công tác chống mù chữ.

d) Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn:

- Chủ trì phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo và các cơ quan liên quan biên soạn tài liệu học tập chuyên đề về nông nghiệp và nông thôn để cung cấp cho các trung tâm học cộng đồng.

- Chủ trì phối hợp với Hội Nông dân thành phố và các cơ quan liên quan xây dựng chính sách hỗ trợ, khuyến khích những người chưa biết chữ ở nông thôn tích cực ra các lớp học xoá mù chữ.

d) Sở Lao động, Thương binh và Xã hội:

- Chủ trì phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo, các Sở, ban, ngành liên quan xây dựng chính sách đối với người khuyết tật học xoá mù chữ.

- Chỉ đạo các cơ sở đào tạo nghề tổ chức các lớp học nghề đơn giản cho người mới biết chữ.

d) Sở Thông tin và Truyền thông:

Chủ trì lập kế hoạch và tổ chức thực hiện các hoạt động tuyên truyền, cổ động trên các phương tiện thông tin đại chúng về công tác chống mù chữ lồng ghép việc tuyên truyền về xây dựng xã hội học tập.

2. Ủy ban nhân dân các quận, huyện, thị xã

- Thực hiện nhiệm vụ theo phân cấp quản lý nhà nước về giáo dục và đào tạo trên địa bàn.

- Củng cố và kiện toàn Ban Chỉ đạo phòm cấp giáo dục - chống mù chữ các cấp.

- Chỉ đạo Phòng Giáo dục và Đào tạo, các phòng, ban chức năng, Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn phối hợp với các trung tâm giáo dục thường xuyên xây dựng kế hoạch thực hiện và tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch trên địa bàn.

- Chủ động nghiên cứu, áp dụng những giải pháp chống mù chữ mang tính đặc thù của địa phương, phù hợp với các nhóm đối tượng.

- Theo dõi, đôn đốc, tổ chức kiểm tra, đánh giá và tổng hợp kết quả thực hiện kế hoạch tại quận, huyện, thị xã; định kỳ 6 tháng, hàng năm báo cáo Ủy ban nhân dân Thành phố (qua Sở Giáo dục và Đào tạo).

- Bố trí cán bộ chuyên trách làm công tác chống mù chữ tại các xã khó khăn.

- Chỉ đạo các cơ quan thông tin, truyền thông địa phương tuyên truyền về công tác chống mù chữ, xây dựng xã hội học tập.

- Chỉ đạo điều tra, thống kê, cập nhật số liệu, duy trì hoạt động của hệ thống thông tin quản lý dữ liệu về phổ cập giáo dục - chống mù chữ.

- Chỉ đạo các cơ quan liên quan thực hiện các chế độ, chính sách đối với những người tham gia công tác chống mù chữ và hỗ trợ người học xoá mù chữ.

- Căn cứ vào khả năng ngân sách của quận, huyện, thị xã để quyết định việc hỗ trợ ngân sách cho công tác chống mù chữ theo hướng dẫn của Sở Tài chính thành phố.

3. Đề nghị các tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức xã hội, nghề nghiệp

a) Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thành phố Hà Nội:

Phân công trách nhiệm và hướng dẫn các tổ chức thành viên xây dựng các chương trình, kế hoạch phối hợp hành động để triển khai thực hiện công tác chống mù chữ phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan, đơn vị, tổ chức. Đưa nội dung xoá mù chữ vào phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hoá”.

b) Hội Khuyến học thành phố Hà Nội:

- Phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo nâng cao chất lượng hoạt động của trung tâm học tập cộng đồng, tổ chức các lớp học xoá mù chữ và các lớp học chuyên đề để cung cấp kết quả biết chữ.

- Tổ chức vận động các gia đình, những người chưa biết chữ tham gia các lớp xoá mù chữ tại dòng họ và cộng đồng dân cư. Huy động học sinh các trường dân tộc nội trú tham gia xoá mù chữ cho đồng bào dân tộc ở địa phương trong thời gian nghỉ hè.

c) Hội Liên hiệp phụ nữ thành phố:

- Chỉ đạo các cấp hội đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức cho phụ nữ và trẻ em gái về sự cần thiết phải biết chữ. Phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức điều tra, thống kê số phụ nữ, trẻ em gái không biết chữ, nghiên cứu các biện pháp vận động, tổ chức các hình thức học xoá mù chữ phù hợp với các nhóm đối tượng.

- Đề xuất với các cơ quan chức năng xây dựng chính sách hỗ trợ cho phụ nữ, trẻ em gái sau khi học chữ được học nghề, làm nghề để cung cấp kết quả biết chữ, hạn chế tình trạng tái mù chữ và ổn định cuộc sống của gia đình.

d) Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh thành phố:

Chủ trì phối hợp với Hội liên hiệp thanh niên thành phố, Hội sinh viên Hà Nội, Hội đồng Đội thành phố vận động thanh, thiếu niên chưa biết chữ tham gia học xoá mù chữ; tổ chức phong trào học sinh, sinh viên tình nguyện

dạy xoá mù chữ nhất là dạy cho người dân tộc ở vùng sâu, vùng xa, trẻ em lang thang đường phố.

d) Hội Nông dân thành phố:

- Phối hợp với Sở Giáo dục và Đào tạo, chính quyền địa phương tổ chức điều tra, khảo sát thực trạng người mù chữ ở nông thôn, vận động và tổ chức các lớp học xoá mù chữ cho nông dân.

- Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn biên soạn tài liệu liên quan đến chuyên đề nông nghiệp và nông thôn để giảng dạy trong các trung tâm học tập cộng đồng, nhằm củng cố kết quả xoá mù chữ. Động viên nông dân học xoá mù chữ, tổ chức các lớp học nghề đơn giản hỗ trợ nông dân ra học chương trình giáo dục tiếp tục sau khi biết chữ.

e) Hội Cựu chiến binh, Hội Người cao tuổi, Hội Cựu giáo chức thành phố:

Phối hợp với các đơn vị liên quan triển khai nhiệm vụ và giải pháp chống mù chữ phù hợp với chức năng nhiệm vụ của hội.

Ủy ban nhân dân thành phố Hà Nội đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức đoàn thể của thành phố, đồng thời yêu cầu các Sở, ngành, đơn vị, UBND quận, huyện, thị xã triển khai thực hiện tốt kế hoạch này, định kỳ hàng năm tổng hợp kết quả, báo cáo UBND thành phố (qua Sở Giáo dục và Đào tạo để tổng hợp).

Noi nhận:

- Bộ GD&ĐT;
- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND TP;
- Đ/c Chủ tịch UBND TP;
- Các đ/c PCT UBND TP;
- MTTQ TP;
- Các Sở, ngành liên quan;
- UBND quận, huyện, thị xã;
- Các báo, đài HN, PXHN;
- VPUB: Đ/c CVP, đ/c PVP Hồng, VHXH, TH;
- Lưu VT, VXch.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

KT. CHỦ TỊCH

Nguyễn Thị Bích Ngọc